

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การได้รับเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ บำเหน็จดำรงชีพ และการนำสิทธิ
การรับบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ประกันการกู้เงิน ของผู้กลับไปใช้สิทธิ
ตามพระราชบัญญัติการกลับไปใช้สิทธิในบำเหน็จบำนาญตามพระราชบัญญัติ
บำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ พ.ศ. ๒๕๕๗

กรมบัญชีกลางได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๐๖.๕/๓๘๒๒๖ ลงวันที่
๒๒ กันยายน ๒๕๕๘ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า ตามที่พระราชบัญญัติ
การกลับไปใช้สิทธิในบำเหน็จบำนาญตามพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔
พ.ศ. ๒๕๕๗ มาตรา ๑๓ บัญญัติไว้โดยสรุปว่า ผู้รับบำนาญซึ่งได้แสดงความประสงค์จะกลับไปใช้สิทธิ
รับบำนาญตามพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ ต้องคืนเงินสมทบ เงินประเดิม
เงินชดเชย และผลประโยชน์ตอบแทนของเงินดังกล่าวที่กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการคำนวณให้
ในวันปิดบัญชีเงินรายบุคคลของผู้รับบำนาญนั้น และเงินบำนาญที่ได้รับหรือพึงได้รับตามหลักเกณฑ์
ตามพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๙ ตั้งแต่วันออกจากราชการ
จนถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๘ ให้แก่ส่วนราชการ โดยวิธีการหักกลบลบกันกับเงินบำนาญที่พึงได้รับ
ตามหลักเกณฑ์ตามพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ ตั้งแต่วันออกจากราชการ
จนถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๘ ซึ่งการหักกลบลบกันดังกล่าวเป็นการดำเนินการเฉพาะ
เรื่องบำนาญไม่เกี่ยวกับเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ (ช.ค.บ.) ประกอบกับ ช.ค.บ.
เป็นเรื่องการช่วยค่าครองชีพเพื่อให้สามารถดำรงชีพได้ในขณะนั้น ซึ่งการช่วยเหลือดังกล่าวได้เสร็จสิ้น
ไปแล้ว ไม่เกี่ยวข้องกันแต่อย่างใด ดังนั้น บำนาญและ ช.ค.บ. จึงเป็นคนละเรื่องกัน โดยไม่สามารถ
คำนวณ ช.ค.บ. ย้อนหลังให้กับผู้มีสิทธินั้นได้

ปัจจุบันมีผู้รับบำนาญจำนวนมากได้มีหนังสือร้องเรียนโดยขอให้คำนวณ ช.ค.บ.
เพิ่มให้ตามฐานบำนาญที่เพิ่มขึ้น เนื่องจากการกลับไปรับบำนาญตามพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญ
ข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ ประกอบกับเมื่อบำนาญเพิ่มขึ้นทำให้บำเหน็จดำรงชีพเพิ่มขึ้น บำเหน็จตกทอด
ก็จะเพิ่มขึ้นด้วย จึงขอหารือดังนี้

๑. การคำนวณบำนาญสำหรับผู้รับบำนาญที่ใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติการกลับไป
ใช้สิทธิในบำเหน็จบำนาญตามพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ พ.ศ. ๒๕๕๗
จะนำ ช.ค.บ. มาคำนวณเพิ่มให้ได้หรือไม่

๒. กรณีผู้รับบำนาญได้ขอรับบำเหน็จดำรงชีพไปแล้ว และได้สิทธิตามพระราชบัญญัติ
การกลับไปใช้สิทธิในบำเหน็จบำนาญฯ ทำให้ได้รับบำนาญเพิ่มขึ้น จะขอรับบำเหน็จดำรงชีพเพิ่ม
ได้หรือไม่

๓. ผู้รับบำนาญที่ใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติการกลับไปใช้สิทธิในบำเหน็จบำนาญ ทำให้ได้รับบำนาญเพิ่มขึ้น บำเหน็จตกทอดก็จะเพิ่มขึ้นด้วย จะสามารถใช้สิทธินำบำเหน็จตกทอดไปเป็น หลักทรัพย์ประกันการกู้เงินเพิ่มขึ้นได้หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๒) ได้พิจารณาข้อหารื้อของกรมบัญชีกลาง โดยมีผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) และผู้แทนกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว มีความเห็นในแต่ละประเด็นดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง เห็นว่า มาตรา ๑๑ วรรคสอง^๑ แห่งพระราชบัญญัติการกลับไปใช้สิทธิในบำเหน็จบำนาญฯ กำหนดให้ผู้รับบำนาญซึ่งเคยเป็นสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ โดยสมัครใจที่เป็นผู้กลับไปใช้สิทธิ ให้ได้รับสถานะเป็นผู้รับบำนาญตามหลักเกณฑ์ตามพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ นับตั้งแต่วันที่ออกจากราชการ และมาตรา ๑๓ วรรคหนึ่ง^๒ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว กำหนดให้ผู้กลับไปใช้สิทธินั้น มีหน้าที่ต้องคืนเงินสมทบ เงินประเดิม เงินชดเชย และผลประโยชน์ตอบแทนของเงินดังกล่าว รวมทั้งเงินบำนาญที่ได้รับหรือพึงได้รับตามพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๙ โดยวิธีการหักกลบลบกันกับเงินบำนาญที่พึงได้รับตามพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ ตั้งแต่วันที่ออกจากราชการจนถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๘ ซึ่งการหักกลบลบกันดังกล่าวมิได้มีบทบัญญัติให้คำนวณรวมไปถึง ช.ค.บ. ที่เป็นสวัสดิการของทางราชการเพื่อให้ความช่วยเหลือแก่ผู้รับบำนาญ เนื่องจากภาวะการครองชีพที่สูงขึ้น โดยให้ได้รับตามหลักเกณฑ์ในพระราชกฤษฎีกาเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ พ.ศ. ๒๕๒๑ ที่ตราขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๓^(๖)

มาตรา ๑๑ ๑๒ ๑๓

ให้ผู้รับบำนาญตามมาตรา ๔ (๒) ซึ่งได้แสดงความประสงค์ตามมาตรา ๖ เป็นผู้รับบำนาญตามหลักเกณฑ์ตามพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติมตั้งแต่วันที่ออกจากราชการ

๑๒ ๑๓

มาตรา ๑๓ ผู้รับบำนาญตามมาตรา ๔ (๒) ซึ่งได้แสดงความประสงค์ตามมาตรา ๖ ต้องคืนเงินสมทบ เงินประเดิม เงินชดเชย และผลประโยชน์ตอบแทนของเงินดังกล่าวที่กองทุนคำนวณให้ในวันปิดบัญชีเงินรายบุคคลของผู้รับบำนาญนั้น และเงินบำนาญที่ได้รับหรือพึงได้รับตามหลักเกณฑ์ตามพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๙ ตั้งแต่วันที่ออกจากราชการจนถึงวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๘ ให้แก่ส่วนราชการ โดยวิธีการหักกลบลบกันกับเงินบำนาญที่พึงได้รับตามหลักเกณฑ์ตามพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ ตั้งแต่วันที่ออกจากราชการจนถึงวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๘

๑๒ ๑๓

มาตรา ๓ การจ่ายเงินตามงบประมาณรายจ่ายในประเภทดังต่อไปนี้ ให้กระทำได้โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

- (๑) ค่าเช่าซื้อบ้านข้าราชการ
- (๒) ค่าเช่าบ้านข้าราชการหรือค่าที่อยู่อาศัยของข้าราชการ
- (๓) ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ
- (๔) เบี้ยประชุมกรรมการ
- (๕) เงินเดือนระหว่างลาของข้าราชการ
- (๖) เงินสวัสดิการจากทางราชการ

พระราชกฤษฎีกาตามวรรคหนึ่ง ให้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจ่ายเงิน วิธีการเบิกจ่าย อัตราการจ่ายของผู้มีสิทธิได้รับเงินนั้นและหลักเกณฑ์อื่น ตามที่เห็นสมควร

แห่งพระราชบัญญัติการกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจ่ายเงินบางประเภทตามงบประมาณรายจ่าย พ.ศ. ๒๕๑๘ ประกอบกับปรากฏข้อเท็จจริงจากผู้แทนกรมบัญชีกลางว่า บทบัญญัติที่เกี่ยวกับสิทธิของผู้กลับไปใช้สิทธิดังกล่าวเป็นไปตามความประสงค์ของกระทรวงการคลัง และในการประชาสัมพันธ์ข้อมูลเพื่อประกอบการพิจารณาของผู้กลับไปใช้สิทธิได้มีการแจ้งให้ทราบถึงสิทธิที่จะได้รับตามพระราชบัญญัติการกลับไปใช้สิทธิในบำเหน็จบำนาญฯ ที่มีได้รวมถึงสิทธิใน ช.ค.บ. ด้วยแล้ว จึงเห็นว่าบทบัญญัติของพระราชบัญญัติการกลับไปใช้สิทธิในบำเหน็จบำนาญฯ มิได้มีผลใช้บังคับครอบคลุมไปถึง ช.ค.บ. ซึ่งเป็นสิทธิประโยชน์ของผู้กลับไปใช้สิทธิที่ได้รับหรือพึงได้รับตามกฎหมายอื่น และการได้รับ ช.ค.บ. ของผู้กลับไปใช้สิทธินั้นย่อมเป็นไปตามที่มีกฎหมายกำหนดไว้โดยเฉพาะ

ประเด็นที่สองและประเด็นที่สาม ซึ่งมีประเด็นพิจารณาเกี่ยวกับการได้รับบำเหน็จดำรงชีพและการนำสิทธิการรับบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ประกันการกู้เงิน นั้น เห็นว่า การให้ความเห็นทางกฎหมายของคณะกรรมการกฤษฎีกาตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๒๒ ต้องเป็นการให้ความเห็นต่อปัญหาข้อกฎหมายแก่หน่วยงานของรัฐ โดยมีข้อเท็จจริงเกิดขึ้น และหน่วยงานของรัฐนั้นเห็นว่าปัญหาข้อกฎหมายนั้นเป็นเหตุให้ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายได้ แต่เมื่อการหารือของกรมบัญชีกลางไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่ามีผู้กลับไปใช้สิทธิรายใดได้ร้องเรียนหรือโต้แย้งการปฏิบัติหน้าที่ของกรมบัญชีกลาง และกรมบัญชีกลางยังมิได้วินิจฉัยดำเนินการในเรื่องดังกล่าวไว้แต่อย่างใด จึงถือได้ว่ายังไม่มีปัญหาในทางปฏิบัติเกิดขึ้นจริงหรือมีเหตุโต้แย้งจนทำให้กรมบัญชีกลางไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายต่อไปได้ ดังนั้น คณะกรรมการกฤษฎีกาจึงไม่พิจารณาให้ความเห็นในประเด็นดังกล่าว

(นายดิศทัต โตตระกิตย์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พฤศจิกายน ๒๕๕๘